

Szczegółowe wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z języka niemieckiego dla klasy 5

Sprawności językowe:

A. Rozumienie ze słuchu. W rozwijaniu tej sprawności językowej w klasie 5 szkoły podstawowej kładzie się nacisk na kształcenie u uczniów umiejętności rozumienia globalnego oraz selektywnego tekstu. Sprawność ta jest ćwiczona za pomocą zadań zamkniętych oraz półotwartych, do których należy:

- rozpoznawanie słyszanych wyrazów
- rozróżnianie wymowy wyróżnionych głosek
- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego słuchanego tekstu
- rozpoznawanie głównej myśli/ tematu słuchanego tekstu
- zadania wielokrotnego wyboru
- zadania *prawda/fałsz, tak/nie*
- uzupełnianie luk w zdaniach, tekście na podstawie wysłuchanych informacji
- wyszukanie i poprawienie błędnych informacji w tekście czytany na podstawie tekstu słuchanego
- eliminacja wyrazów, zwrotów, informacji, które nie wystąpiły w wysłuchanym tekście
- przyporządkowanie ilustracji, zdjęć do wysłuchanych tekstów
- uzupełnianie tekstu w oparciu o wysłuchany tekst
- odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu
- przyporządkowanie wypowiedzi do poszczególnych osób występujących w tekście
- przyporządkowanie imion do zdjęć po wysłuchaniu rozmowy
- odgrywanie scenek na podstawie usłyszanego dialogu
- znalezienie kolejności zdań, wypowiedzi, wydarzeń na podstawie słuchanego tekstu
- wykonanie piosenek na podstawie nagrania
- tworzenie dialogów podobnych do usłyszanym
- przyporządkowanie tytułów do fragmentów tekstu
- tworzenie notatek na podstawie słuchanego tekstu.

Kryteria oceny rozumienia ze słuchu:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez trudu rozumie wypowiedzi niemieckojęzyczne, nawet jeśli zawarte są w nich nowe struktury leksykalno-gramatyczne, na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie prostą wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby
- rozumie sens prostych sytuacji komunikacyjnych, ujętych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej oraz prawidłowo na nie reaguje, nie popełniając błędów leksykalnych i gramatycznych
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- w pełni rozumie proste instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dobra:

Uczeń:

- w znacznym stopniu rozumie prostą wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby

- rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych, ujętych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej oraz prawidłowo na nie reaguje, a drobne błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają komunikacji
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie proste instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie dużą część prostej wypowiedzi niemieckojęzycznej, zawierającej znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianej przez różne osoby
- przeważnie rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych, ujętych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej oraz przeważnie prawidłowo na nie reaguje; błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają w znaczącym stopniu komunikacji
- wyszukuje większość szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie większą część prostych instrukcji nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie niewielką część wypowiedzi w języku niemieckim, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne, które powinny być mu znane
- przeważnie rozumie ogólny sens tylko niektórych sytuacji komunikacyjnych, ujętych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej oraz często reaguje na nie nieprawidłowo; błędy gramatyczne i leksykalne powodują nierzadko zakłócenie komunikacji
- wyszukuje jedynie niektóre informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie niektóre proste instrukcje i polecenia nauczyciela, formułowane w języku niemieckim i zazwyczaj prawidłowo na nie reaguje.

Ocena niedostateczna:

Uczeń :

- ma problemy ze zrozumieniem najprostszych wypowiedzi w języku niemieckim, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne znane mu, bądź nie rozumie ich wcale
- rozumie ogólny sens bardzo nielicznych sytuacji komunikacyjnych, ujętych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej lub nie rozumie ich wcale; ma problem z prawidłowym reagowaniem na nie lub nie reaguje wcale
- nie potrafi wyszukać szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- nie rozumie prostych instrukcji i poleceń nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim i nie reaguje na nie.

B. Mówienie. Jako sprawność najtrudniejsza, szczególnie na początku nauki języka obcego, podczas lekcji języka niemieckiego rozwijana jest w ramach następujących obszarów:

- udzielanie i uzyskiwanie informacji, w zakres których wchodzi zadawanie pytań oraz formułowanie odpowiedzi w formie dialogów, odgrywania ról, prowadzenia ankiet i wywiadów
- inicjowanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy w typowych sytuacjach, przewidzianych w programie nauczania dla klasy 5 szkoły podstawowej
- opowiadanie o swojej szkole, nauczycielach i kolegach, o spędzonym popołudniu, swoich zainteresowaniach
- opisywanie swojego planu lekcji, ulubionych potraw, swoich umiejętności, przebiegu dnia, pór roku, pogody, dolegliwości i samopoczucia, przygotowania potrawy
- wyrażanie zakazów i poleceń

- składanie życzeń
- dokonywanie porównań
- poprawne wypowiedzianie wyrazów w języku niemieckim
- powtarzanie usłyszanych słów i rymowanek
- przygotowywanie sztuki teatralnej
- uczenie się i recytowanie rymowanych wierszyków
- śpiewanie piosenek
- ćwiczenie wymowy i ustne utrwalanie słownictwa oraz struktur gramatycznych poprzez gry i zabawy językowe oraz głośne czytanie i powtarzanie ze słuchu głosek, wyrazów, zwrotów, zdań oraz fragmentów tekstów.

Kryteria oceny mówienia:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi ustne, które cechuje płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- swobodnie zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nie popełniając przy tym błędów językowych i gramatycznych
- swobodnie wyraża swoje myśli, zdanie na jakiś temat, używając bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- bezbłędnie reaguje na zaistniałą sytuację (wyraża żal, zachwyt, proponuje coś do jedzenia i picia oraz reaguje na propozycję)
- potrafi bezbłędnie i płynnie opowiadać o sytuacjach, określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać wygląd zwierząt, pokoju, mebli, sposób wykonania ozdoby świątecznej na podstawie informacji, prezentowanych w różnych formach
- płynnie inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę, dotyczącą typowych sytuacji
- potrafi stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- swobodnie recytuje wiersz, śpiewa piosenki, również mimo niedociągnięć wokalnych, prezentuje swoją rolę w sztuce teatralnej
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są całkowicie poprawne, bez błędów w wymowie i intonacji.

Ocena dobra:

Uczeń:

- zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji
- wyraża swoje myśli, zdanie na dany temat, używa dość bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- potrafi dość płynnie opowiadać o sytuacjach, określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać wygląd zwierząt, pokoju, mebli, sposób wykonania ozdoby świątecznej na podstawie informacji prezentowanych w różnych formach, nieliczne błędy leksykalne i gramatyczne nie wpływają na obniżenie jakości wypowiedzi
- inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę, dotyczącą typowych sytuacji, a nieliczne błędy językowe nie utrudniają komunikacji
- prawie zawsze stosuje środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- bez większych problemów recytuje wiersz, śpiewa piosenki, również mimo niedociągnięć wokalnych
- swobodnie, choć z drobnymi błędami prezentuje swoją rolę w sztuce teatralnej
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są poprawne, bez istotnych błędów w wymowie i intonacji.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela lub innych uczniów zadaje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi, używa przy tym prostego słownictwa i prostych form gramatycznych, również nie do końca poprawnych
- potrafi wyrazić w prosty sposób swoje myśli, zdanie na dany temat, choć widoczne są błędy leksykalne i gramatyczne
- potrafi formułować proste wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma jednak problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
- potrafi w ograniczonym stopniu stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- recytuje wiersz, śpiewa piosenki, mimo zakłóconej płynności i błędów fonetycznych
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają błędy, które nie powodują jednak niezrozumienia wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne w nieznacznym stopniu utrudniają komunikację.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- potrafi w ograniczonym stopniu zadawać pytania i udzielać odpowiedzi, ma przy tym znaczne problemy z ich trafnością, poprawnością gramatyczną, leksykalną i fonetyczną
- jedynie ze znaczną pomocą nauczyciela wyraża w prosty sposób swoje myśli, swoje zdanie na dany temat, popełniając przy tym liczne błędy językowe
- potrafi formułować proste wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- tylko częściowo potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
- w swoich próbach formułowania wypowiedzi posługuje się schematami
- ma znaczne problemy ze stosowaniem poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
- ma trudności z recytacją wiersza, zaśpiewaniem piosenki, przygotowaniem roli do sztuki teatralnej
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają liczne błędy, które często powodują niezrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne utrudniają komunikację.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie potrafi zadawać pytań i udzielać odpowiedzi
- nie potrafi wyrażać swoich myśli, swojego zdania na dany temat z powodu zbyt ubogiego zasobu leksykalno-gramatycznego
- nie potrafi formułować najprostszych wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- nie potrafi nawiązać, utrzymać i zakończyć rozmowy w prostej sytuacji komunikacyjnej
- jego wypowiedź, jeśli już zaistnieje, nie zawiera wymaganej ilości niezbędnych informacji
- nie potrafi stosować poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
- ma znaczne trudności z recytacją wiersza, zaśpiewaniem piosenki, przygotowaniem roli do sztuki teatralnej
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają znaczące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne uniemożliwiają komunikację.

C. Sprawność czytania ze zrozumieniem. Podczas lekcji języka niemieckiego sprawność ta rozwijana jest za pomocą następujących form zadań:

- zadania wielokrotnego wyboru
- zadania *prawda/fałsz, tak/nie*

- odpowiedzi na pytania
- tworzenie pytań do podanych zdań oraz do tekstu
- ustalanie kolejności zdań w dialogach
- uzupełnianie fragmentów tekstu
- łączenie ze sobą części danego wyrazu lub zdania
- łączenie ze sobą części tekstów
- ustalanie kolejności liter w danym wyrazie lub dopisywanie brakujących liter
- wyszukiwanie wyrazów ukrytych pośród liter
- łączenie wyrazów i zwrotów o znaczeniu przeciwnym
- łączenie wyrazów o znaczeniu synonimicznym
- wykreślanie słowa niepasującego do pozostałych
- identyfikacja w tekście słów kluczy
- uzupełnianie tabeli na podstawie przeczytanego tekstu
- dopasowanie ilustracji do tekstów
- ustalanie autora/intencji danej wypowiedzi
- pisemne streszczenie treści przeczytanego tekstu
- układanie puzzli wyrazowych i zdaniowych.

Kryteria oceny czytania ze zrozumieniem:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez problemu rozumie teksty użytkowe i informacyjne na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych, nawet jeśli występują w nich trudne struktury gramatyczno-leksykalne.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie proste teksty ujęte w programie nauczania
- sprawnie znajduje potrzebne informacje szczegółowe w tekście.

Ocena dobra:

Uczeń:

- rozumie ogólnie większość prostych tekstów ujętych w programie nauczania
- potrafi znaleźć większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów ujętych w programie nauczania
- znajduje część potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie nieliczne proste teksty ujęte w programie nauczania
- potrafi odnaleźć nieliczne potrzebne informacje w tekście.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie rozumie prostych tekstów
- nie potrafi odnaleźć potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

D. Pisanie. Na drugim stopniu edukacji sprawność ta jest ćwiczona poprzez stosowanie następujących ćwiczeń:

- wypełnienie formularza, ankiety, tabeli

- formułowanie podpisów do obrazków
- zapisywanie słownie liczb
- uzupełnianie luk w zdaniach i tekstach
- układanie zdań z rozsypanki wyrazowej
- uzupełnianie elementów dialogu
- układanie pytań do zdań, tekstów, obrazków
- pisemne udzielenie odpowiedzi na pytanie
- uzupełnianie asocjogramów
- poprawne zapisywanie odgadniętych słów
- rozwiązywanie testów samooceny
- pisanie prostych tekstów, takich jak: listy, e-maile, notatki, kartki z życzeniami, wywiad, opis, opowiadanie, wpis na bloga / forum internetowym
- przygotowanie portfolio językowego
- przygotowanie projektów
- rozwiązywanie krzyżówek
- wpisywanie brakujących liter w wyrazach.

Kryteria oceny sprawności pisania:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi pisemne, które cechuje płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu dostrzega różnice między fonetyczną, a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje poznane słowa i wyrażenia
- bezbłędnie odpowiada pisemnie na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- bez trudu pisze proste wypowiedzi pisemne: opisy, opowiadania, przewidziane w zakresie tematycznym, notatki, listy/e-maile, wpis na bloga/forum internetowym, życzenia świąteczne, stosując urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi wyczerpująco przedstawiać dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi bezbłędne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- dostrzega różnice między fonetyczną, a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje większość poznanych słów i wyrażen
- poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne: opisy, opowiadania, przewidziane w zakresie tematycznym, notatki, listy/e-maile, wpis na bloga/forum internetowym, życzenia świąteczne, stosując dość urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi z niewielkimi błędami, które nie mają wpływu na obniżenie jakości wypowiedzi pisemnej.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- ma trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną, a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisie poznanych słów i wyrażen

- przeważnie poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne: opisy, opowiadania, przewidziane w zakresie tematycznym, notatki, listy/e-maile, wpis na bloga/forum internetowym, życzenia świąteczne, stosując proste słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej, choć charakteryzują się one częściowym brakiem płynności
- w sposób niepełny i nieprecyzyjny przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi z licznymi błędami leksykalnymi, ortograficznymi i gramatycznymi, które powodują częściowe zakłócenie komunikacji i wynikają z niewystarczającego opanowania materiału.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- ma znaczące trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną, a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisywaniu poznanych słów i wyrażen, nie potrafi często poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia w sposób niepełny
- pisze proste wypowiedzi pisemne: głównie notatki, listy i e-maile, wpis na bloga/forum internetowym, stosując ubogie słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi, są to jednak wypowiedzi niespójne i nielogiczne
- ma problem z konstrukcją logiczną dialogów w formie pisemnej
- nie przekazuje informacji w formie pisemnej w sposób wyczerpujący
- tworzy wypowiedzi ze znacznymi ilościami błędów, które umożliwiają przekazanie informacji w ograniczonym stopniu.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie dostrzega różnic między fonetyczną, a graficzną formą wyrazu, nie potrafi poprawnie wpisać brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- nie jest w stanie w sposób pełny odpowiadać na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- z powodu bardzo ograniczonej znajomości słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych, nie potrafi pisać prostych wypowiedzi pisemnych
- próbuje w sposób odtwórczy tworzyć wypowiedzi pisemne, jednak jego wypowiedź nie zawiera informacji niezbędnych do przekazania wymaganych treści
- nie posiada umiejętności budowania prostych zdań
- posiada niewystarczający zasób słownictwa do przekazania informacji w tekście pisany, nieodpowiednio dobiera słownictwo
- robi liczne, rażące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne.

Opracowała Agnieszka Gosik
na podstawie materiałów dla nauczyciela Wydawnictwa PWN